

EELK Usuteaduse Instituut
TÖÖKESKKONNA RISKIANALÜÜS

Objekt: EELK Usuteaduse Instituut, Pühavaimu 6, Tallinn

Koostas: Margit Ubaleht, Renate Lekko
Kinnitatud: 28.10.2021

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva riskianalüüsi eesmärgiks on selgitada välja EELK Usuteaduse Instituudis esineda võivad terviseohtlikud ohuolukorrad ja neid põhjustavad faktorid ning hinnata ohuolukorra tagajärgi ja toimumise tõenäosust. Riskianalüüsi põhjal koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks töö- ja õpikeskkonnas.

Hinnatakse ja analüüsitakse töö- ja õpikeskkonna ohutuse vastavust seadusandlusele ja ettevõtte tegevuse ning töökeskkonna spetsiifikast tulenevaid ohtusid.

ASUTUSE TUTVUSTUS

Hoone asub Tallinna vanalinna muinsuskaitsealal ning hoone välisilmet (sh akende suurust) ei ole võimalik muuta. Seetõttu ei ole võimalik tagada EVS 894-2008 nõutavat ruumide keskmise päevavalguse minimaalseid väärtusi.

EELK Usuteaduse Instituut on asutatud 1946. aastal. Instituut on EELK rakenduskõrgkool erakooli staatuses. Instituut tegutseb 14. sajandist pärinevas hoones, kus asuvad õpperuumid, auditooriumid, kabel, raamatukogu, köök, arvutiklass ja hospiits, kus üliõpilastel ja maja külalistel on võimalik ööbida. Pühavaimu 6 hoone renoveerimine toimus aastatel 1995-1998.

Ettevõttes töötab 22 töötajat. Tööpäeva pikkus kontoris töötajatele E – R 9.00 – 17.00. Lõunapaus 30 minutit ja 10 minutilised puhkepausid. Instituudis toimub sessioonõpe kestvusega 4 päeva kuus kolmapäevast laupäevani. Sessiooni aegadel toimub õppetöö 9.00-19.00. Lõunapaus 75 minutit.

Ettevõttes on koolitatud töökeskkonnaspetsialist. Esmaabivahendid ja koolitatud esmaabiandja olemas. Esmased tulekustutusvahendid olemas. Töötajad ei ole on läbinud tervisekontrolli. Registreeritud tööõnnetusi ja kutsehaigestumisi ei ole.

MÕISTED JA TERMINID

Riskianalüüs on protsess, mis hõlmab piirväärtuste ja piinormide määramist, ohtude väljaselgitamist ja riski suuruse hindamist. Riski suurust hinnatakse tagajärje raskuse ja kahju tekkimise tõenäosuse suhtes. Riskianalüüsil tuleb hinnata nii iga üksiku riski suurust kui ka summaarse riski (erinevate riskide) suurust.

Tagajärg hädaolukorra põhjustanud sündmuse või sündmuste ahela poolt tekitatud kahju inimeste elule ja tervisele, varale ning keskkonnale.

Oht on võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste põhjustaja. Ohu all mõistetakse kõike, mis võib tekitada kahju.

Risk on võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste tekkimise raskuse aste ja tõenäosus ohtlikus olukorras. See võib tähendada suuremat või väiksemat võimalust, et keegi saab ohu tõttu kannatada.

Sisekontroll on süstemaatiline tegevus, mis on kavandatud tagamaks ettevõtte igakülgse tegevuse planeerimist, organiseerimist, korraldamist ja ülevaatamist vastavalt töökeskkonda reguleerivatele õigusaktidele.

Tegevuskava on töökeskkonnaalaste tegevuste dokumenteerimine, kus on välja toodud avastatud puudus, puuduse likvideerimise tähtaeg ja puuduse likvideerimise eest vastutaja.

Füüsilised ohutegurid:

- 1) müra, vibratsioon, ioniseeriv kiirgus, mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolettkiirgus, laserkiirgus, infrapunane kiirgus) ja elektromagnetväli;
- 2) õhu liikumise kiirus, õhutemperatuur ja -niiskus, kõrge või madal õhurõhk;
- 3) masinate ja seadmete liikuvad või teravad osad, valgustuse puudused, kukkumis- ja elektrilöögioht ning muud samalaadsed tegurid.

Töökoha sisekliima: õhutemperatuur ja -niiskus ning õhu liikumise kiirus, värske õhk. Sobiva sisekliima määramisel arvestatakse töötajate arvu ruumis, töötajate vaimset ja füüsilist koormust, tööruumi suurust, kasutatavate töövahendite spetsiifikat.

Keemilised ohutegurid: asutuses käideldavad Kemikaaliseaduse § 5 lõikes 1 määratletud ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid.

Bioloogilised ohutegurid: mikroorganismid (bakterid, viirused, seened jm), sealhulgas geneetiliselt muundatud mikroorganismid, rakukultuurid ja inimese endoparasiidid ning muud bioloogiliselt aktiivsed ained, mis võivad põhjustada nakkushaigust, allergiat või mürgistust.

Füsioloogilised ohutegurid: füüsilise töö raskus, sama tüüpi liigutuste kordumine ning üleväsimust põhjustavad sundasendid ja -liigutused töös ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul viia tervisekahjustuseni.

Psühholoogilised ohutegurid: monotoonne või töötaja võimetele mittevastav töö, halb töökorraldus ja pikaajaline töötamine üksinda ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul põhjustada muutusi töötaja psüühilises seisundis.

2. RISIKIHINDAMISE METOODIKA JA ALUSED

Lähtuti Töötervishoiu ja tööohutuse seadusest ja sellest tulenevatest määrustest.

Käesolevas riskianalüüsis kasutatakse BS 8800 viie astme riskihindamise maatriksit.

Riski suurus (tase) = tõenäosus x tagajärg

Tagajärjed Tõenäosus	Mõõdukalt kahjulik	Keskmiselt kahjulik	Väga kahjulik
Väga ebatõenäoline	Madal (I)	Madal (II)	Keskmine (III)
Tõenäoline	Madal (II)	Keskmine (III)	Kõrge (IV)
Väga tõenäoline	Keskmine (III)	Kõrge (IV)	Kõrge (V)

➤ <u>Väga ebatõenäoline</u> : ei tohiks ilmned tööaja kogu töötamise aja jooksul kordagi.	➤ <u>Mõõdukalt kahjulik</u> : õnnetused ja haigused, mis ei põhjusta pikaajalisi kahjustusi (näiteks kerged haavad, silmaärritus, peavalu jms).
➤ <u>Tõenäoline</u> : võib ilmned tööaja kogu töötamise aja jooksul ainult paar korda.	➤ <u>Keskmiselt kahjulik</u> : õnnetused ja haigused, mis põhjustavad küll kergeid, aga pikaajalisi või reeglipäraselt korduvaid kahjustusi (näiteks haavad, kerged luumurrud, teise astme põletushaavad piiratud osal kehapiinnast, nahaallergia jms).
➤ <u>Väga tõenäoline</u> : võib ilmned tööaja kogu töötamise aja jooksul korduvalt.	➤ <u>Väga kahjulik</u> : õnnetused ja haigused, mis põhjustavad raskeid ja püsivaid kahjustusi ja/või surma (näiteks amputatsioon, puuet põhjustavad rasked luumurrud, teise ja kolmanda astme põletushaavad suurel osal kehapiinnast jms).

Abinõusid kavandatakse järgmise tabeli abil:

Riski suurus (tase)	Vajalikud ettevaatusabinõud
Risk on kõrge ja hinnatud lubamatuks	Riski vähendamine on koheselt vajalik. Ettevaatusabinõusid tuleb rakendada kiiresti. Ohtlikku tööd ei tohi jätkata enne, kui on vähendatud riski suurust. Ohtlikku tööd võib jätkata, kuid kõik ohustatud isikud peavad teadma riski suurust ning ohtlik töö tuleb võimalikult kiiresti lõpetada. Juhul kui riski kõrvaldamine on vältimatu. Ettevaatusabinõud tuleb koheselt rakendada. Ohtlikku tööd ei tohi alustada. Ohtlik töö tuleb koheselt peatada riski kõrvaldamiseni.
Risk on keskmine ja hinnatud lubatavaks	Tuleb rakendada ettevaatusabinõusid. Rakendamiseks võib kavandada sobiva aja. Ettevaatusabinõude tasuvust tuleb väga täpselt kavandada. Kui riskiga kaasnevad eriti rasked tagajärjed (nt raske tööõnnetus või tulekahju), tuleb ohuolukorra tekkimise tõenäosust täpsemalt kindlaks teha.
Risk on madal ja hinnatud lubatavaks	Vaja tagada, et risk püsiks madal ka edaspidi. Abinõusid ei tule tingimata rakendada. Leida paremaid lahendusi, mis ei tekitaks lisakulutusi. Olukorda tuleb jälgida riskide kontrollimiseks.

JUHEND TERVISERISKI HINDAMISEKS RASKUSTE KÄSITSI TEISALDAMISEL

1. Teisaldustöö kestuse hinnang

Regulaarselt korduv raskuste teisaldamine	Raskuste hoidmise või kandmise summaarne aeg	Aja hinnang (palli)
< 10 korra vahetuses	< 30 min	1
10–40 korda vahetuses	30 min – 1 tund	2
40–200 korda vahetuses	1 tund – 3 tundi	4
200–500 korda vahetuses	3 tundi – 5 tundi	6
≥ 500 korda vahetuses	≥ 5 tundi	8

2. Teisaldatava raskuse massi hinnang

Teisaldatava raskuse mass (mehed)	Teisaldatava raskuse mass (naised)	Massi hinnang (palli)
< 10 kg	< 5 kg	1
10–20 kg	5–10 kg	2
20–30 kg	10–15 kg	4
30–40 kg	15–25 kg	7
≥ 40 kg	≥ 25 kg	10

3. Kehaasendi hinnang

Selgitav joonis	Kehaasend	Asendi hinnang (palli)
	– püstasend, ülakeha ei ole pööratud ega kallutatud – raskus toetub vastu keha – seistakse või tehakse mõned sammud	1
	– ülakeha kallutatud ette kuni 30° või pööratud – raskus toetub vastu keha – istumine, seismine või pikem kõndimine	2
	– ülakeha kallutatud ette üle 30° või kummargil asend – raskust ei saa keha vastu toetada või seda tõstetakse õlgadest kõrgemale – istumine või seismine	4

	<ul style="list-style-type: none"> – pööratud ülakeha kallutatud kaugele ette – raskust ei saa keha vastu toetada – seismine ebakindlal alusel, põlvitamine või kükitamine 	8
---	---	---

4. Töökeskkonna tingimuste hinnang

Töökeskkonna ergonoomilised tingimused	Tingimuste hinnang (palli)
<ul style="list-style-type: none"> – tööks on piisavalt ruumi – põrand on tasane ja mittelibe – hea valgustus 	0
<ul style="list-style-type: none"> – tööks vähe ruumi: tööpinda alla 1,5 m², madal lagi vms – kehaasend ebastabiilne: põrand libe, ebatasane või kaldus 	1

5. Arvutus

Tabelitesse kantakse vastavad hinnagud pallides ja tehakse arvutus.

$$\begin{array}{c}
 \boxed{\text{(massi hinnang)}} \\
 + \\
 \boxed{\text{(asendi hinnang)}} \\
 + \\
 \boxed{\text{(tingimuste hinnang)}} \\
 = \\
 \boxed{\text{(summa)}}
 \end{array}
 \cdot
 \boxed{\text{(aja hinnang)}}
 =
 \boxed{\text{(riskihinne)}}$$

6. Riskitaseme määramine:

Riskihinne	Riskitase	Terviseriski kirjeldus ja vajalik tegevus
< 10	1	koormus vähene, terviserisk tühine
10–25	2	– koormus mõõdukas – teatud töötajate kategoorial ² võib tekkida ülekoormus, mistõttu nende töökorraldust on vaja muuta ja töökoht ergonoomiliselt ümber kujundada
25–50	3	– koormus suur – võimalik füüsilise ülekoormuse tekkimine ka füüsiliselt tugeval töötajal – vajalik töökorralduse muutmine ja töökoha ergonoomiline ümberkujundamine ³
≥ 50	4	– koormus liiga suur – füüsiline ülekoormus on ilmne – töökorralduse muutmine ja töökoha ergonoomiline ümberkujundamine on hädavajalik – töö lõpetada kuni ümberkorralduste tegemiseni

FÜÜSIKALISED OHUTEGURID:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riski hinnang (I – V)	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Tervisekahjustuse vältimise meetmed
Müra (sh taustmüra)	* Müra üliõpilaste jutustamisest, müra transpordist, turistidest tingitud tänavamüra, Raekoja platsil toimuvate ürituste müra	I	Koridorid, auditooriumid Ohustatud isikud: kõik töötajad ja üliõpilased	* Väsitab ja koormab närvisüsteemi (une-, toitumishäired, stress, halb enesetunne), psühholoogilise ülekoormuse teke ja eksimuste sagenemine * Pika ekspositsiooni korral suure müraga ruumis viibimine võib põhjustada vererõhu tõusu ja veresoonte ahenemist. Veresoonte kokku tõmbudes väheneb vere juurdevool elunditesse, halveneb kuulmisnärvide vere- ja hapnikuvarustus ning tema talitus häirub.	* Ohjata lauslärmi * Võimalusel teha puhkepause. * Vaikus töötajate kogunemiskohtades. * Sulgeda võimalusel aknad.
Valgustus	* Ebasobiv valgustite paiknemine * Vähene loomulik valgus	I	Juhtkonna ja kontoritöötajate töökohad, klassiruumid,	* Halb valgustus vähendab tööviljakust, soodustab silmade väsimist ning silma-,	* Vajadusel asendada ruumide valgustus

	<ul style="list-style-type: none"> * Ebapiisav ruumide üldvalgustus * Ebapiisav kohtvalgustus * Värelev valgus 		<p>raamatukogu; ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased</p>	<p>närvi-, südame- veresoonte jt haiguste teket ja arengut, põhjustab peavalu, on võimalik nägemiskahjustus jm.</p>	<p>võimsamate valgustitega. * Kui loomulik valgus on päikese tõttu ere, valgust peegeldavad rulood akendele. * Jälgida, et ei oleks luminofoorlampide peegeldust ja räigust. * Vajadusel kohtvalgustuse lisamine. * Õppetöö on korraldatud nii, et üliõpilased ei pea viibima pikaajaliselt ühes ruumis. * Reguleeritud on õppepäeva pikkus.</p>
Sisekliima	<p>Õhutemperatuuri vastavus normidele (20- 24°)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Õhu liikumise kiirus/tõmbetuul * Liiga suur või väike õhuniiskus. Optimaalne õhuniiskus (30- 70%) 	II	<p>Klassiruumid ja teised tööruumid, koridorid jne; Ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Õhutemperatuurist tulenevad tervisehäired (sh külmetumisoht) * Külmetumise oht. * Selja ja kaelavalude teke. * Limaskestade kuivuse teke. * Väsimus, peavalu 	<ul style="list-style-type: none"> * Jälgida õhutemperatuuri ja vajadusel reguleerida kütteseadmete temperatuuri * Mitte hoida avatuna uksi ja aknaid ruumi eri

					pooltes, et vältida tuuletõmbuse teket. *Ruumide tuulutamine loengute vahelisel ajal ja lõuna ajal, toataimede paigutamine ruumidesse.
Ventilatsioon	*Ebapiisav õhuvahetus/värske õhk.	II	Auditooriumid, koridorid, teised tööruumid. Ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased	* Väsimus, keskendumisraskused, peavalu.	* Võimalusel tuulutada tööruumi.
Elekter	* Elektriseadmete kahjustused.	I	Kõik ruumid. Ohustatud isikud – töötajad ja õpilased	* Elektrilöök, põletushaavad	* Regulaarselt kontrollida elektriseadmete korrashoidu. * Probleemi korral teavitatakse kohe juhtkonda, kelle poolt probleem lahendatakse.
Tulekahjusignalisatsiooni süsteem	* Tulekahjusignalisatsioonisüsteemi puudumine ja/või mittekorrasolek	I	Terve hoone Ohustatud isikud – kõik töötajad ja õpilased	-	* Paigaldada automaatne tulekahjusüsteem. *Regulaarne tulekahjusignalisatsiooni korrasoleku kontroll.

	* Tulekustutite puudumine või mittekorrasolek	I	Terve hoone. Ohustatud isikud – kõik töötajad ja õpilased	-	* Paigaldada tulekustutid vastavalt normidele, kontrollida nende kasutustähtaega.
Tuleoht	* Mõtlematust käitumisest võib tekkida tuleohtlik situatsioon.	I	Köök, kööginurgad. Ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased	* Põletused, kehavigastused, nahakahjustused, trauma	* Lahtise tule kasutamine on keelatud. * Tuleohtlike materjalide kasutamine on keelatud.
Komistamine ja kukkumine	*Ohustatud liikumine treppidel-libisemisoht *Komistamine ja kukkumine treppidel	II	I-III korrusele viiv trepp. Ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased, külalised. Rektoraati viiv trepp Ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased, külalised. III-IV ehk ärklikorrusele viiv keerdtrepp. Ohustatud isikud – töötajad ja üliõpilased	Trauma, kehavigastused, põrutused	* Isesüttivate valgustite kasutamine. * Eelnev juhendamine ja meeldetuletus. * Ohtlikud kohad märgistada. * Rektoraadi trepi juurde paigaldada käsipuu
Vigastusoht	* Ohtlikud pinnad sh sisselõike oht (teravad servad, nurgad,	I	Puuduvad	* Verejooks, haavad. * Muud erinevad kehavigastused	* Kui vältida ei ole võimalik, siis

	teravikud, karedad pinnad, väljaulatuvad osad).				märgistada, teavitada töötajaid. * Eelnev juhendamine ja meeldetuletus
--	---	--	--	--	---

BIOLOOGILISED OHUD:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riski hinnang	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Vältimise meetmed
Viirused sh COVID-viirus	* Kontaktist erinevate inimestega nakkushaiguste puhangute ajal (viirus, gripp) infektsioonihoht.	III	Auditooriumid, koridorid, tööruumid, üliõpilaskodu ruumid. Ohustatud isikud – kõik töötajad ja üliõpilased, külalised.	Külmetus- ja nakkushaiguste teke	* Hügieeninõuete täitmine, soovijate vaksineerimine. * Haigussümptomitega a tööle ei tulda. *Vajadusel teha ühekordseid teste nakkuse tuvastamiseks. *Ristkasutusega ruumides UV-kiirgurid, mis puhastavad õhku *Võimalusel CO2 mõõturid klassiruumides. *Üritusi korraldatakse võimalusel õues või kirikuhoones.

					<ul style="list-style-type: none"> *Ruumide regulaarne tuulutamine. *Palvuste läbiviimine avaramas ruumis. *Personal on grupeeritud, et oleks parem jälgida kontakte. *Suurema ohu olukorras distantstöö kasutamine. *Regulaarne kontaktpindade desinfitseerimine. *Käte-desinfitseerimisvahendi kasutamise võimaldamine.
Bakterid, endoparasiidid ja seened	* Põrandatel, erinevatel tööpindadel olevad võimalikud bakterid, endoparasiidid ja hallitusseened.	II	Kõik ruumid. Ohustatud isikud – kõik töötajad ja üliõpilased	* Bakteritest, endoparasiitidest ja seentest põhjustatud tervisehäired.	<ul style="list-style-type: none"> * Toituda tervislikult ning alati pesta käed peale töötamist ja enne söömist. * Põrandate märgpuhastus.
Tolmulest	* Vaipades tolmuale soodne keskkond.	II	II korruse auditooriumid, dekanaadi töötajate	* Vaevused tolmuale suhtes allergilistel inimestel.	<ul style="list-style-type: none"> * Kloppimine, märgpesu, ruumide tuulutus.

			kabinet. Ohustatud isikud – kõik töötajad ja üliõpilased, külalised		
--	--	--	---	--	--

KEEMILISED OHUD:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riski hinnang	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Vältimise meetmed
Tolm	* Olmetolm	II	Kõik ruumid . Ohustatud isikud – kõik töötajad ja üliõpilased, külalised	* Sisse hingates allergia, ärritusnähud või hingamisteede kahjustus.	* Ruumide regulaarne märgpuhastus.
Kemikaalid	*Kemikaalide ja desinfitseerimisvahendite ebaõige kasutamine.	II	Koristusvahendite hoiuruum. Ohustatud isikud – koristajad, hooldustöötajad	Tervisekahjustus	* Töötada välja kindel kasutamise kord ja reeglistik käitumiseks ohuolukorras. * Kasutada tööriideid ja kaitsevahendeid (kindaid, abivahendeid jne).
Kemikaalide hoidmine	* Puhastus – ja desinfitseerimisvahenditega mõtlematu ümberkäimine.	I	Koristajad, hooldustöötajad	Tervisekahjustus	* Hoida kemikaalide anumaid kinnistena ja anumad ilma kahjustuseta, et

					vältida kemikaali lekkimist. *Hoiuruumi uks on lukustatud
--	--	--	--	--	--

FÜSIOLOOGILISED OHUD:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riski hinnang	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Vältimise meetmed
Raskuste käsitsi teisaldamine	*Toolide, laudade tõstmine	II	Auditooriumid Ohustatud isikud – koristajad, kantoris töötajad	* Luu- ja lihaskonna ülekoormus	* Järgida eeskirju, kasutada abivahendeid, vajadusel koolitada.
Rääkimine	* Õppejõud räägib järjest pikka aega	III	Auditooriumid Ohustatud isikud – õppejõud	* Häälepaelad väsivad suure koormuse tõttu ja võib tekkida häälepaelte põletik ja hääle kaotus.	* Vajadusel kasutada joogivett. * Nõrga hääle olemasolul anda häälele puhkust.
Töoasend (sh sundasend, sundliigutused ja -asendid)	* Pikka aega järjest istumine	II	Kõik ruumid Ohustatud isikud – õppejõud ja üliõpilased	* Sundasendis töötamisest võivad tekkida valud selja alaosas ja kaela-õlapiirkonnas, küünarvartel ja randmetel.	* Teha puhkepause ja taastavaid harjutusi. * Pidada puhkepause 10% tööajast.
Töö arvutiga	* Kujutise teravus kuvaril ei ole piisav ja püsiv (väreleb, vilgub). * Raske muuta märkide ja tausta heledust ja kontrasti.	IV	Arvutitega töökohad, kabinetid Ohustatud isikud – kõik kuvariga töötajad	* Silmade pinget, võib tekkida silmade punetus, kuivus, väsimus, peavalu. * Võimalik nägemiskahjustus	* Arvutitöökoha ülevaatus ja puuduste kõrvaldamine.

	<ul style="list-style-type: none"> * Kuvari asendit ei saa vastavalt kasutaja soovile muuta (pöörata, kallutada jne) ja soovitud asendisse kinnitada. * Silmade ja ekraani vahekaugus (optimaalne vahe 50–80 cm) * Peegeldused ekraanipildil. * Klaviatuuri märgid ei ole selgelt loetavad. * Keha ja käte ebamugav asend, hiire ja klaviatuuri ees ei ole randmete toetamiseks piisavalt ruumi. * Klaviatuur ja hiir ei asu ühel tasandil 				<ul style="list-style-type: none"> * Töötajate suunamine tervishoiuarsti ja silmaarsti vastuvõtule. * Puhkepausid iga tunni järel 10 min, harjutused silmadele. * Kuvari ja klaviatuuri asetsemine ühel joonel ja õige tööasend, võimalusel kasutada suuremõõtmelist kuvarit. * Lisaseadmete (randmetoed, jalatoed, dokumendihoidjad) kasutamine
Töökoht	<ul style="list-style-type: none"> * Kõige sagedamini kasutatavad töövahendid ja muud esemed ei ole kättesaadavad pead ja keha pööramata. * Laua kõrgus ei võimalda jalgu (ja reisi) liigutada. 	IV	Ohustatud isikud – kõik kuvariga töötajad	* Valest tööasendist võivad tekkida lihaste ülepinged ja liigesevaevused, väärarengud ja deformatsioonid.	<ul style="list-style-type: none"> * Õige tööasend. * Sobivad töövahendid ja mööbel. * Töötool ja laud reguleerida vastavalt töötaja

	<p>* Tool ei ole püsiv, ei võimalda vaba liikumist ja mugavat kehaasendit.</p> <p>* Tooli kõrgust, seljatuge ja käetugesid ei saa reguleerida.</p>				<p>kasvule, vajadusel kasutada jalatuge.</p> <p>* Sirutus- ja venitusharjutused puhkepauside ajal.</p> <p>* Spordiga tegelemine, liikumise ja võimlemise harrastamine.</p>
	<p>* Vale töötasandi kõrgus ja tööpinna ebapiisavus tingib vale tööasendi.</p>	IV	Ohustatud isikud – kõik kuvariga töötajad	<p>* Valest tööasendist võivad tekkida lihaste ülepinged ja liigesevaevused, väärarengud ja deformatsioonid.</p>	<p>* Õige tööasend.</p> <p>* Sobivad töövahendid ja nende õige paigaldus.</p> <p>Sirutus- ja venitusharjutused puhkepauside ajal.</p> <p>* Spordiga tegelemine, liikumise ja võimlemise harrastamine</p>

PSÜHHOLOOGILISED OHUD:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riski hinnang	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Vältimise meetmed
Vaimne pinge	* Klassis palju õppijaid, suur tähelepanu, pinge. * Suur vaimne koormus ja pidev kontroll, avalik tähelepanu.	III	Klassiruumid, õppejõudude tuba, raamatukogu Ohustatud isikud – pedagoogiline personal, kooli juhtkond	* Väsimine, stress, läbipõlemissündroom, võivad tekkida eksimused.	* Rühmade planeerimine * Stressiennetus. * Enese-kehtestamiskoolitus. * Suhtlemistreening. * Spordiga tegelemine, liikumine.
Konflikt küllastaja või kliendiga	* Konflikt tekitab pingeid ja häirib normaalset töömeeleolu.	III	Ohustatud isikud – õppejõud, teenindavad töötajad	* Tööstress, vaimne pinge	* Raske konflikti lahendamisse kaasata kolmas isik, juhtkonna toetav ja nõustav suhtumine.
Ajapuudus ja kiirustamine	* Kiirustamisel võivad tekkida vead ja kannatada kvaliteet.	III	Pedagoogiline personal, juhtkond	* Tööstress, väsimus ja ülepinge	* Vaadata läbi tööülesanded ja võimekus.
Halvad töösuhted	* Keerulised töösuhted, vaimne vägivald ja kiusamine	I		* Võib põhjustada vaimset pinget ja tööstressi.	* Kaasata konflikti lahendamisse erapooletud isikud (volinik, jne).
Halb töökorraldus	* Töötaja võimetele mittevastav töö * Pikk töövahetus/ületunnid	II	Pedagoogiline personal, juhtkond	* Võib põhjustada vaimset pinget ja tööstressi	* Vajalik väljaõpe või teisele töökohale üleviimine. * Töökorralduse läbivaatamine.